



Către: Petru Rotaru
Ministru al Finanțelor

Nr. 26 din 18 martie 2023

Ref.: Propunerile la politică fiscală și vamală 2025

Stimate domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Urmare solicitării de prezentare a propunerilor pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025, vă rog să găsiți atașată sinteza propunerilor generate de comunitatea AmCham Moldova.

Suplimentar, reiterăm importanța subiectului legat de rescrierea Codului fiscal, cu accent pe armonizarea prevederilor acestuia la Directivele Uniunii Europene. De asemenea, suntem interesați, inter alia, de următoarele subiecte:

- Elaborarea inițiativelor de stimulare a investițiilor, a economiei verzi și a creșterii economice, per ansamblu;
- Propunerea introducerii unui nou instrument/beneficiu extra-salarial – tichetul de vacanță în limita unui salariu mediu prognozat scutit de impozitare – care poate fi tratat ca unul din instrumentele inteligente (fără costuri adiționale) pentru dezvoltarea industriei turismului intern prin majorarea numărului turiștilor – angajații – cetățenii Republicii Moldova. Drept efect, vor fi create locuri de muncă suplimentare în industria turismului, va calitatea serviciilor (prin creșterea concurenței) și ca rezultat, industria poate deveni o sursă suplimentară pentru atragerea investitorilor și clienților din statele vecine;
- Operarea modificărilor la Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (în vederea eliminării tuturor neconcordanțelor);
- Revizuirea unor prevederi din cadrul legislativ aferent prețurilor de transfer;
- Revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, în scopul ajustării acestora la realitățile economice actuale;
- Reformarea sistemului taxelor locale, pentru a oferi mai multă transparență și predictibilitate, etc.

În cazul în care sunt necesare clarificări suplimentare, vă stăm la dispoziție pentru detalii, inclusiv în cadrul unei eventuale ședințe. AmCham Moldova își poate asuma angajamentele ce țin de aspectele logistice ale unei astfel de întâlniri, dacă va fi cazul. De asemenea, la necesitate, putem asista Ministerul Finanțelor la estimarea impactului bugetar, cu condiția furnizării unor date de la Serviciul Fiscal de Stat.

Vă rog să îl considerați pe Mihai Burunciuc, coordonatorul Comitetului Fiscal, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (mihaiburunciuc@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”



Propuneri pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)	Impactul bugetar (după caz)
1	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 5. Noțiuni generale	<p>Se propun următoarele completări:</p> <p>27) <i>Discount /cashback</i> – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare;</p> <p>Se propune următoarea modificare a pct. 32):</p> <p>32) Datorie compromisă – creanță care este nerambursabilă în cazurile în care:</p> <p>g) datoria în mărime de până la 2000 de lei are termenul de prescripție expirat.</p> <p>Se propune următoarea redacție a pct. 38):</p> <p>„38) Campanie promoțională - modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri cu scopul promovării vânzărilor, anunțate public, cu acordarea de cadouri, premii, cashback, bonusuri sau alte câștiguri ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil”.</p> <p>Se propune următoarea completare a pct. 46):</p> <p>46) Locuință de bază – locuință care întrunește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani;</p>	<p>Se propune majorarea plafonului sumelor datoriilor cu termen de prescripție expirat care pot fi recunoscute compromise de la 1000 lei la 2000 lei, deoarece costurile pentru cheltuieli de judecată, avocați, executori, pentru astfel de sume mici ale creanțelor sunt mai scumpe decât valoarea care ar fi de încasat.</p> <p>La moment, dacă la data autentificării notariale a contractului de vânzare-cumpărare a locuinței, proprietarul și-a retras viza de domiciliu/reședință de pe adresa unde se află locuința vândută, deoarece aceasta este solicitarea cumpărătorului, care nu vrea să achite prețul contractului până nu i se prezintă dovada de către vânzător că nu mai are acolo domiciliul/reședința, locuința nu se mai consideră de bază și nu beneficiază de scutire de impozitul</p>	



b) constituie domiciliul/reședința contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani până la momentul înstrăinării, **inclusiv in cazul când domiciliul/reședința a fost anulata cu cel mult 30 zile calendaristice înainte de data înstrăinării.**

Se propune includerea unui alineat nou cu următorul conținut:

„47) Stock option (incentive) plan” - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice interdependente, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării titlurilor de participare)”;

48) „titlu de participare - orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori deținerile la un fond de investiții;”

pe venit. Este o condiție absurdă să existe domiciliul în locuința la data contractului anume, pentru ca noul proprietar nu vrea să își asume riscuri juridice și se asigură că la data contractului nu are pe nimeni în domiciliu/reședință.

Necesitatea de a alinia prevederile fiscale actuale în cadrul aplicării IFRS 2 "Plățile asimilate în acțiuni", la realitatea economică actuală precum și practica internațională existentă, motivează de a Companiile multinaționale cu sediul în Republica Moldova evită de a implementa programe de fidelizare a angajaților de tip SOP din motivul lipsei unui cadru legal care să reglementeze regimul fiscal a acestui tip de fidelizare. În forma actuală a legislației fiscale, în Republica Moldova, entitățile pledează ca angajații să participe la programe de fidelizare inițiate de societate-mamă nerezidentă decât să fie inițiate de către întreprinderile rezidente. Motivul fiind: incertitudinea aplicării mecanismului de impozitare din partea Autorităților fiscale locale în cadrul unui eventual control fapt ce generează riscuri fiscale majore (exemplu confirmat în practica fiscală a României până la implementarea prevederilor aferente SOP).

Luând în considerare experiența vastă de implementare a Directivelor Europene în politica fiscală a României, inclusiv aspectele ce reglementează programul de tip SOP, începând cu anul 2016, constatăm că ANAF, nu a abrogat inițiativă legislativă dar a considerat-o funcțională și binevenită în mediul de afaceri majorând indirect impozitele și taxele la bugetul de stat, doar prin eliminarea limitărilor și constrângerilor legislative.

Ce presupune de fapt Programa SOP?

- Programul poate fi inițiat de orice persoană juridică (totuși din practică se aplică mai mult de contribuabilii mari).
- Beneficiarii ai programului sunt: angajații, administratorii, directorii persoanei juridice sau ai persoanelor juridice interdependente.
- Condițiile de îndeplinire fiind: perioada programului care trebuie să cuprindă o perioadă de minim 1 an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestora.



			<p>- Beneficiarii programului pot primi la momentul exercitării opțiunii titluri de participare, în mod gratuit sau la preț preferențial.</p> <p>Propunem noțiunea în textul original "stock option (incentive) plan" utilizat pe larg la nivel internațional, fiind păstrată esența și să nu distorsioneze înțelegerea mai ales pentru fondatorii străini.</p> <p>Perioada Programului- minim 2 ani – angajatorii prin promisiunile legale oferite angajaților, dar care pot fi valorificate după o perioadă de minim 2 ani de zile, urmăresc de a păstra forța de muncă (în special angajații cheie) pentru o perioadă mai îndelungată, de implicarea mai activă a angajatului și a majora contribuția la dezvoltarea entității.</p> <p>Este necesar să fie definită noțiunea de „titlu de participare”. Codul Fiscal actual nu definește decât acționar și asociat unde se utilizează termenii de "acțiune și asociat".</p>	
2	Codul fiscal nr.1163/1997, art.19	<p>Se propune redactarea art. 19 Facilități acordate de angajator lit a³) și art. 24 Deducerea cheltuelilor aferente activitatii de intreprinzator p. (19³) lit a) prin excluderea textului „cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii”.</p> <p>Prin urmare, propunem următoarea redacție: „cadourile în natură, inclusiv vouchere, oferite salariaților de către angajator, precum și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, a zilelor de naștere ale salariaților, al căror quantum cumulativ depășește valoarea de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat;</p> <p>Similar, se propune același text și la art. 24 Deducerea cheltuelilor aferente activitatii de intreprinzator p (19³) lit a).</p>	<p>Cadourile în natură sunt oferite nu numai cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii, dar și alte ocazii care contribuie nemijlocit la creșterea gradului de implicare a angajaților, de ex.</p> <ul style="list-style-type: none">-Împlinirea unui stagiou onorabil în cadrul entității (5 ani, 10 ani, etc.-Promovarea entității de către angajați în rețelele sociale (ambasadori ai companiei), etc.	



	Codul fiscal nr.1163/1997, art.31 (3) Limitarea altor deduceri	Se propune includerea în art. 31 (3) a companiilor de asigurări	Propunerea se motivează pe faptul că companiile de asigurări la fel fac parte din sectorul financiar.	
3	Codul fiscal nr.1163/1997, art.32	Se propune prelungirea limitei pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate. Astfel, propunem următoarea redacție: (1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe următoarele <u>sase</u> perioade fiscale.	<ul style="list-style-type: none"> •Măsura va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate și va susține companiile noi create sau intrate pe piața din Republica Moldova în perioada pandemiei, crizei provocate de războiul din Ucraina, care au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în Republica Moldova; •În practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de reportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc.; •Adițional, va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil și atragerea investițiilor străine; •Criza pandemică, războiul din Ucraina, creșterea inflației au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în Republica Moldova; •În România, eșalonarea pierderii se efectuează pentru ultimii 7 ani, având una din cele mai rapide creșteri economice din Europa din ultimii ani; •Posibilitatea de a repune în lucru pierderea suportată pentru a obține profit va fi o măsură de susținere a mediului de afaceri afectat; •Valorificarea nelimitată a pierderilor fiscale este un drept al agentului economic. Aceste pierderi sunt suportate în scop antreprenorial, corectitudinea lor este verificată de către autorități în cadrul controalelor fiscale. Limitarea utilizării pierderilor pune presiune suplimentară pe companii care oricum au ca scop principal valorificarea profitabilă a investițiilor create; •Propunerea dată are impact pe termen lung, fără să afecteze imediat încasările la bugetul de stat. •Perioada de șase ani va fi egalată cu prevederile art. 264 – termenul de prescripție. 	
4	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 35² Deducerea cheltuielilor persoanelor fizice	Se propune expunerea alin. (4) art.35 ² Deducerea cheltuielilor persoanelor fizice în următoarea redacție: (4) Se permite deducerea sumei achitate de către persoana fizică pentru procurarea primei de asigurare în baza contractului de asigurare încheiat în temeiul claselor de asigurarea de viață; asigurările de accidente; asigurările de sănătate; asigurările de incendiu și de alte calamități naturale; în cuantumul unui salariu mediu lunar	<p>Pentru o percepere corectă a deducerilor respective am propune enunțarea exhaustivă a claselor și tipurilor de asigurări conform Anexei la Legea nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare și anume: A. Asigurările de viață. B. 1. Asigurările de accidente; 2. Asigurările de sănătate; 8. Asigurările de incendiu și de alte calamități naturale; 14. Asigurările de credite, care acoperă riscul de credit ipotecar; 16. Asigurările de pierderi financiare. Toate privilegiile fiscale respective fiind valabile doar pentru persoane fizice.</p> <p>Argumente: 1. Stimularea economiei și a competitivității: această măsură va încuraja mai mulți cetățeni să încheie și să mențină polițe de asigurare, ceea ce va spori volumul activității economice în sectorul asigurărilor, ceea ce ar putea aduce beneficii pe termen lung pentru economia națională. De</p>	



pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern, pentru anul respectiv.

asemenea, această măsură va încuraja concurența între un număr mai mare de companii de asigurări, ceea ce poate încuraja inovația, îmbunătățirea serviciilor și oferirea de soluții adaptate nevoilor și preferințelor clienților.

2. Reducerea presiunii asupra bugetului: Asigurările generale, cum ar fi asigurările de locuință, șomaj sau cele auto de sănătate, pot reduce povara asupra sistemului de asistență socială și nemijlocit asupra persoanelor fizice în caz de calamități naturale, sau accidente sau alte evenimente nefaste. Prin extinderea deducerii, se încurajează cetățenii să își asigure bunurile, ceea ce poate duce la o mai bună protecție personală și la reducerea costurilor suportate de stat în caz de daune sau pierderi .

3. Promovarea stabilității financiare: Asigurările în general au un rol esențial în menținerea stabilității financiare a populației. Supra creditarea populației fiind un fenomen actual în Republica Moldova, notoriu este și faptul creșterii riscurilor de incapacitate de rambursarea a creditelor de către persoanele fizice. Prin încurajarea cetățenilor să încheie asigurări diverse, se poate asigura o protecție mai amplă împotriva riscurilor financiare și o mai bună gestionare a acestora. Aceasta poate conduce la reducerea solicitărilor de sprijin financiar din partea statului în situații dificile și poate contribui la creșterea stării de bine a populației în ansamblu cât și încrederea cetățenilor în stabilitatea financiară personală și încrederea mai mare în susținerea și protecția din partea autorităților statului.

4. Creșterea gradului de penetrare a asigurărilor facultative: Acordarea anumitor facilități fiscale pentru persoanele fizice ar stimula populația să încheie asigurări pentru nevoi esențiale precum: sănătate, accidente, riscuri financiare majore legate de imposibilitatea rambursării creditelor de consum sau ipotecare. Drept consecință, la rândul său, produsele respective de asigurare vor crea premise pentru creditarea populației pentru nevoi esențiale (ex. procurarea locuințelor). Facilitățile fiscale respective ar ridica nivelul de încredere a populației în serviciile financiare.

5. La fel, ținem să menționăm că anumite riscuri din clasa asigurărilor de viață sau asigurări de sănătate sunt specifice și altor clase de asigurări precum asigurări de accidente sau asigurări de sănătate care în urma modificărilor intenționate nu ar beneficia pe privilegiile fiscale. Ori, ca de exemplu, riscul de deces este specific mai multor clase de asigurări în calitate de risc auxiliar dar în cadrul cărora cetățenii nu vor beneficia de facilități fiscale doar pentru



			simplicul fapt că nu sunt atribuite la asigurările de viață sau asigurările medicale facultative.	
5	Codul fiscal nr.1163/1997, art.36	<p>Se propune modificarea plafonului de 5% stabilit în art. 36 CF, aplicabil mărimii deducerii în scopuri fiscale a donațiilor efectuate.</p> <p>Astfel, se propune următoarea redacție: (1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 0,75% din venitul din vânzări.</p>	În condițiile actuale, în cazul în care compania înregistrează pierderi fiscale în anul de gestiune, ea nu este în drept să deducă valoarea donațiilor efectuate, ca rezultat propunem introducerea altei baze de referință (ca și în cazul cheltuielilor de reprezentanță) de 0,75% din venitul din vânzări.	
6	Codul fiscal nr.1163/1997, art.44, alin. (9)	<p>Se propune următoarea redacție a art.44 alin.(9):</p> <p>Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS sau de la implementarea unui nou standard IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.</p>	La prima aplicare a unui nou IFRS pot fi efectuate ajustări în situațiile financiare, care ulterior generează reflectarea veniturilor și cheltuielilor ca urmare a tranziției. Ca exemple fiind implementarea IFRS 9 care a înlocuit IAS 39, IFRS 15 a înlocuit IAS 18, IFRS 16 a înlocuit IAS 17, IFRS 17 înlocuit IFRS 4.	
7	Codul fiscal nr.1163/1997, art.74	<p>Se propun următoarele completări a art. 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente</p> <p>...</p> <p>(3) Nerezidenții sînt obligați să informeze subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat de la locul de domiciliu sau reședință pe teritoriul Republicii Moldova sau de la domiciliul/reședința persoanei care achită venitul în folosul nerezidentului, despre activitatea lor în termen de 15 zile de la data sosirii în Republica Moldova sau de la data primirii primei plăți de la persoana rezidentă.</p> <p>(4) Nerezidenții menționați în prezentul articol, în termen de 3 zile de la încheierea activității în Republica Moldova, sînt obligați să prezinte subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat menționate la alin.(3) documentul cu privire la impozitul pe venit, conform formei aprobate de Ministerul Finanțelor, și să achite impozitul pe venit la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) și o), fără dreptul</p>	La moment, dacă venitul nerezidentului cade sub incidența art. 74, dar nerezidentul nu are aici domiciliu/reședința, nu este clar care subdiviziune a SFS trebuie să o informeze nerezidentul. De asemenea, dacă nerezidentul nu vine în Moldova, nu este clar termenul de 15 zile de informare de la ce dată se calculează. Respectiv, acești nerezidenți, chiar dacă vor să achite obligațiile lor fiscale în Moldova nu este clar la care subdiviziune a SFS sa se adreseze și în cât timp.	



		la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri. La documentul cu privire la impozitul pe venit se anexează copia contractului (acordului) de muncă sau a altui contract cu caracter civil, alte documente care confirmă suma venitului impozabil și a impozitului pe venit reținut la sursa de plată.		
8	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 90, (3³) Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului	<p>Se propune următoarea redacție a art. 90, (3³):</p> <p>(3³) Fiecare plătitor de cîștiguri menționat la art.90 urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de:</p> <p>– 12% din cîștigurile primite de catre persoanele fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10¹, 10² și 10³, de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui cîștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).</p>	Luând în considerare faptul că pentru tratamentul fiscal a câștigurilor din campaniile promoționale există unele neclarități care pot genera mai multe interpretări din partea autorităților cu abilități de control și în baza generalizată a practicii fiscale a Serviciului Fiscal de Stat nu a fost tratat subiectul impozitării câștigurilor monetare și nemonetare obținute de persoane juridice, propunem excluderea plafonului de scutire personală.	
9	Codul fiscal nr.1163/1997, art.92 (4)	<p>Se propune următoarea redacție a art.92 (4):</p> <p>Persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate, pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile, să prezinte beneficiarului acestor plăți (cu excepția celor ce au obținut venituri conform art.90¹ și art.91 alin.(1)) informații privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33-35, suma deducerilor prevăzute la art.36 alin.(6) și (7), precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.</p> <p>Propunem să fie stipulat express că această informație poate fi transmisă în format electronic, la adresa de email al persoanei. Doar la solicitarea persoanei, informația va fi oferită pe suport de hârtie.</p>	Optimizarea, simplificarea și modernizarea activității contabilului. Decade necesitatea pregătirii la sfârșit de an a scrisorilor recomandate pentru angajații ce nu mai activează în cadrul unității.	Fără impact bugetar



10	<p>Codul fiscal nr.1163/1997, art. 95, alin. (2), c)</p>	<p>Se propune modificarea art. 95, alin. (2), (c) în vederea excluderii limitei de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului, în vederea aplicării TVA la distribuirea cu titlu gratuit materialelor imprimate cu scop publicitar. Astfel, propunem următoarea redacție: (2) Nu constituie obiecte impozabile: c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor, cu excepția materialelor publicitare imprimate (flyere, cataloage, ziare, etc), în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează aceasta livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienți în nici un alt mod și ar trebui să beneficieze de același tratament TVA ca și celelalte forme de publicitate; •Scopul materialelor publicitare imprimate este să informeze consumatorii despre promoțiile curente; •Distribuirea acestor materiale (flyere, pliante) este o formă de publicitate, la fel ca și publicitatea radio, TV și panourile exterioare. Natura și scopul tranzacției sunt identice pentru aceste forme de publicitate și respectiv, tratamentul fiscal ar trebui să fie identic; •Contractarea unei companii terțe, ce prestează servicii de publicitate ce includ imprimarea și distribuirea materialelor publicitare, nu cade sub incidența art. 95, alin. (2), (c). În acest caz natura tranzacției este identică, consumatorul final primește pliante și flyere, însă tratamentul fiscal este diferit în dependență de modul de documentare a tranzacției. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esențial să se acorde prioritate naturii și conținutului tranzacției. •Distribuirea de ziare nu este o livrare cu titlu gratuit. Flyerele sunt bunuri care nu au destinația să fie comercializate. Ele nu au nici un folos pentru consumatori. Unicul lor scop este de informare și creștere potențială a vânzărilor. 	
11	<p>Codul fiscal nr.1163/1997, art. 96</p>	<p>Se propune uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplică cota redusă de TVA 8%. Pentru o evidență simplă, clară și transparentă, propunem aplicarea cotei reduse pentru categorii mari de produse și anume: produse lactate (0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406), de panificație (1901, 1905), fructe și legume (0701-0714, 0801-0810, 1001-1008, 1201-1214)</p>	<p>La moment, se aplică TVA 8% la anumite coduri de încadrare tarifară și este dificilă din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare pentru fiecare articol separat. De exemplu, aplicăm cota TVA 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590700, 190590800); laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maxim 40% din greutate). Ar fi mult mai simplu dacă am aplica cota TVA redusă la toate produsele de panificație și produse lactate, conform nomenclurii combinate a mărfurilor. În practica altor țări, există multe exemple în care se aplică TVA la categorii mari de produse alimentare. De exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Romania – TVA redus la 9% la comercializarea de alimente și băuturi destinate consumului animal și uman, inclusiv ingredientele folosite pentru prepararea alimentelor; •Austria - TVA redus la 10% la produse alimentare, cărți, produse farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale și divertisment, hoteluri; •Belgia - TVA redus la 6% la produse alimentare, cărți, apă, produse farmaceutice, servicii medicale, ziare, evenimente culturale și de divertisment, hoteluri; 	



			<ul style="list-style-type: none"> •Cipru - TVA redus la 5% pentru produse alimentare, cărți, produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale, de divertisment și sportive; •Republica Ceha - TVA redus la 15% la produse alimentare, servicii medicale și farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale și de divertisment, hoteluri; și TVA redus la 10% la medicamente, cărți și produse alimentare pentru bebeluși; •Germania - TVA redus la 7% pentru produse alimentare, cărți, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale și de divertisment, hoteluri; •Grecia - TVA redus la 13% la produse alimentare, produse farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale, de divertisment și sportive; •Polonia - TVA redus la 8% pentru produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, hoteluri, restaurante, evenimente culturale, sportive și de divertisment; și TVA redus la 5% la produse alimentare; •Slovia - TVA redus la 10% pentru cărți, produse alimentare și farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale. 	
12	<p>Codul fiscal nr.1163/1997, art. 101⁶</p>	<p>Se propune modificarea art. 101⁶ și anume acordarea dreptului de restituire pentru sumele TVA rezultate din depășirea sumei TVA aferentă procurărilor (inclusiv importurilor), față de suma TVA aferente vânzărilor, fără limitări.</p> <p>Astfel, propunem următoarea redacție:</p> <p>„Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori de TVA, ce documentează tranzacțiile prin Sistemul informațional automatizat "e-Factura" și/sau prin bonuri fiscale emise de echipamentele de casă și control conectate la Sistemul informațional automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor", prin care dispun de depășirea sumei TVA aferente procurărilor (inclusiv TVA aferentă importurilor), față de suma TVA aferentă livrărilor, pentru tranzacțiile înregistrate începând cu 1 ianuarie 2023.”</p>	<p>•Republica Moldova s-a angajat să atingă unele obiective strategice, cum ar fi armonizarea legislației naționale și adaptarea acesteia la standardele UE. În vederea accelerării procesului de integrare în UE, a fost încheiat Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr.112/2014. Acordul respectiv trebuie privit ca o agendă de reformă pentru Moldova, bazată pe un program cuprinzător de aproximare a reglementărilor specifice domeniilor de interes strategice pentru Republica Moldova. În particular, potrivit art. 57 din Acordul de Asociere și, respectiv, anexei VI la acesta, Republica Moldova urmează să armonizeze gradual cadrul național aferent TVA la Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Potrivit art. 183 al Directivei 2006/112/CE, subiectul impozabil are dreptul la restituirea TVA atunci când, valoarea deducerilor depășește valoarea TVA datorate. Statele membre pot refuza rambursarea sau reportarea doar în cazul în care valoarea excedentului este nesemnificativă.</p> <p>La moment, prevederile Codului Fiscal cu privire la restituirea TVA conțin limitări care nu sunt compatibile cu prevederile Directivei 2006/112/CE privind restituirea TVA.</p> <p>Reamintim ca TVA este o taxă aplicată pe consum și în condițiile în care se limitează dreptul de restituire a sumelor acumulate în cont, aceasta se</p>	



			transformă într-o taxă aplicată pe comerciant/producător punând astfel presiune pe fluxurile bănești ale acestuia și crescând costurile totale ale companiei.	
13	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 117	<p>Se propune completarea Codului Fiscal cu prevederea în baza căreia să se emită facturi fiscale și pentru toate avansurile, nu numai pentru situațiile descrise la punctul 117 (1) (9). În baza acestei facturi, beneficiarul va avea dreptul să treacă în cont TVA aferent avansului.</p> <p>Se propune includerea în art. 117 a prevederii care să permită eliberarea facturii fiscale la comercializarea certificatelor cadou.</p>	<p>Se propune emiterea facturii fiscale pentru avansuri. În prezent, agenții economici care încasează avansuri sunt obligați să calculeze și să achite TVA la momentul încasării, iar agenții economici care achită în avans au dreptul să treacă în cont TVA numai la momentul recepționării facturii fiscale. În condițiile în care plata în avans este o practică foarte răspândită în Republica Moldova, acest tratament fiscal este unul inechitabil pentru toți agenții economici și în neconcordanță cu practicile internaționale.</p> <p>Din punct de vedere fiscal - voucherele sunt considerate avansuri și la comercializarea lor nu este permisă emiterea facturii fiscale. În cazul lipsei eliberării facturii fiscale există incertitudini cu privire la deducerea acestor cheltuieli la cumpărători, în special în cazul în care aceste vouchere sunt oferite ulterior cadou angajaților, în cadrul promoțiilor, cadouri clienților, etc. și prin urmare clienții - persoane juridice, ezită să procure certificatele valorice.</p>	
14	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 226¹⁸	<p>Art. 226¹⁸ Dispoziții generale, p. (2)</p> <p>Se propune următoarea redacție: Prezentul capitol se aplică tranzacțiilor transfrontaliere între persoane afiliate.</p> <p>Alternativ, în cazul în care nu va fi acceptat, se propune următoarea redacție: Prezentul capitol se aplică tranzacțiilor locale și tranzacțiilor transfrontaliere între persoane afiliate, cu excepția societăților cu capital integral sau majoritar de stat.</p>	<p>Este esențial ca prevederile aferent prețurilor de transfer să fie aplicate la etapa inițială asupra tranzacțiilor transfrontaliere, unde deja există o sursă de informații privind TP. După aceasta, va putea fi identificată o soluție privind analiza prețurilor de transfer și în interiorul țării.</p> <p>Comaniile din subordinea Agenției Proprietății Publice sunt calificate drept persoane afiliate, iar pregătirea dosarului va genera costuri pentru toate companiile din subordinea APP, fără a avea în final argumentare economică.</p>	
15	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 260	<p>Se propune modificarea art. 260, alin. (7), (8), (9), (10), (11) prin extinderea amânarea termenului de intrare în vigoare a prevederilor ce vizează aplicarea măsurilor de sancționare în cazurile prezentării tardive a informațiilor, a dosarului privind prețurile de transfer, prezentarea informațiilor neautentice sau de neprezentare a acestora până la 1 ianuarie 2027</p>	<p>Modificarea dată este necesară în scopul acordării unui timp suficient agenților economici pentru conformare la regulile privind prețurile de transfer ținând cont de următoarele argumente:</p> <p>a) Reglementările secundare aferente implementării legislației aferente prețurilor de transfer sunt abia aprobate iar mediul de afaceri are nevoie de timp suficient pentru studiere, acomodarea și înțelegerea principiilor acestor prevederi complexe și instruire;</p> <p>b) Actualmente există o lipsă acută a specialiștilor în acest domeniu, fiind necesar timp suficient pentru formarea și instruirea specialiștilor din cadrul</p>	



			<p>autorității fiscale, a entităților și a consultanților fiscali însă doar după ce va exista o claritate în privința actelor secundare care încă nu au fost publicate;</p> <p>c) Achiziția unor baze de date necesare pentru compararea tranzacțiilor/prețurilor costă și durează în timp la fel ca și contractele ce urmează a fi negociate și semnate cu prestatorii de servicii de întocmire a dosarelor prețurilor de transfer (reprezentând cheltuieli ce urmează a fi prognozate);</p> <p>d) Necesitatea revizuirii/adaptării sistemelor de control intern al entităților și implicit al sistemelor informaționale.</p> <p>Considerăm că este important ca toate părțile implicate să aibă o înțelegere clară a regulilor și să acționeze în conformitate cu acestea pentru a evita probleme de interpretare fiscală și eventuale litigii.</p>	
16	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 264	<p>Se propune următoarea redacție la alineatul (2):</p> <p>(2) Termenul de prescripție se extinde până la 6 ani din data săvârșirii încălcării fiscale asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale ori nu a fost prezentată.</p>	<p>Termenul de prescripție nu poate fi nelimitat în timp, ca rezultat va fi corectă aplicarea acestuia similar cazurilor de încălcare a legislației fiscale cu termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite în modul prevăzut în articolul 266 din CF.</p>	
17	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 290. Subiecții impunerii	<p>Se propune următoarea completare a art. 290, lit. c):</p> <p>c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor).</p>	<p>După examinarea modificărilor deja adoptate în Codul Fiscal la data de 01.03.2024, și cele care vor intra în vigoare în anii 2025-2026, a apărut o anumită confuzie. Completările propuse vin să elimine situația de interpretare.</p> <p>Dispozitivele pe care este amplasată denumirea de firmă și/sau marcă comercială (care intră în conceptul de „firmă” așa cum e definit de Legea cu privire la publicitate), amplasate la sediul întreprinderii/sediul subdiviziunilor întreprinderii nu trebuie să constituie obiect al impunerii. Este o cerință legală prevăzută la art.24 alin.6 al Legii 845/92 ca pe toate clădirile administrative ale întreprinderii să fie indicată denumirea firmei. Deci, amplasarea denumirii de firmă este o obligație legală, nu publicitate.</p>	



		<p>Se propune următoarea completare a art. 290, lit. q):</p> <p>q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare pentru promovarea propriilor produse și servicii.</p>		
18	Codul fiscal nr.1163/1997, art. 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă	<p>Se propune următoarea completare a art. 291, lit. q):</p> <p>q) la taxa pentru dispozitivele publicitare - suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară pentru promovarea propriilor produse și servicii, cu excepția dispozitivelor pe care este plasată firma întreprinderii.</p>		
19	Anexa la titlul VII al Codului fiscal nr.1163/1997, TAXELE LOCALE, lit. c)	<p>Se propune următoarea completare a lit. c) din anexa la titlul VII:</p> <p>c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)</p> <p>Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale.</p>		
20	Codul vamal 95/2021, art. 5. Noțiuni principale	<p>Se propune introducerea și descrierea pentru noțiunea de <i>Valoare intrinsecă</i> în cadrul acestui Cod</p>	<p>Au fost întâmpinate în practică situații în care nu a fost corect aplicată scutirea – nu s-a ținut cont de valoarea intrinsecă a bunurilor, ci a fost folosită valoarea bunurilor inclusiv serviciile de transport, cu toate că acestea erau reflectate separat în invoice.</p>	



21	<p>Codul vamal 95/2021, art. 253, alin. (1) Scutirea pentru mostrele de mărfuri cu valoare nesemnificativă</p>	<p>art. 253, alin. (1) Scutirea pentru mostrele de mărfuri cu valoare nesemnificativă (1) Fără a aduce atingere art. 257 lit. a), se scutesc de drepturi de import mostrele de mărfuri care au o valoare intrinsecă ce nu depășește 22 de euro pentru un import și nu pot fi folosite decât pentru a solicita comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă în vederea importării lor pe teritoriul vamal.</p> <p>Se propune excluderea art. 253 alin. (1) referitor la limita de 22euro urmând a fi aplicată scutirea pentru loturile de marfă de până la 150 de euro în baza art. 219, așa cum a fost în varianta precedentă a Codului Vamal.</p>	<p>Considerăm nefondată și nejustă aplicarea scutirii în cazul art. 219 pentru mărfuri a căror valoare intrinsecă nu depășește 150 euro și în același timp pentru mostre care nu au valoare comercială aplicarea scutirii doar în cazul valorii intrinseci până la 22 euro.</p> <p>Art. 219. Obiectul scutirii (1) Se scutesc de taxa vamală, cu excepția bunurilor prevăzute la art. 220, loturile de marfă care sunt expediate direct dintr-o țară străină unui destinatar în Republica Moldova și conțin bunuri a căror valoare intrinsecă nu depășește 150 de euro/lot marfă.</p>	
22	<p>Codul vamal 95/2021, articolul 427 alin. (6)</p>	<p>Se propune modificarea articolului 427 alin. (6) Cod vamal 95/2021 prin completarea cu următoarea prevedere:</p> <p><i>Prin derogare de la propoziția anterioară, rezidenților Portului Internațional Liber „Giurgiulești” care optează pentru aplicarea garanțiilor de stat în conformitate cu art. 12 din Legea nr.8/2005 cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești”, li se permite să plaseze mărfuri străine în regimul special de zonă liberă reglementat de prezentul cod, păstrând în toate celelalte privințe regimul vamal selectat în virtutea garanțiilor de stat aplicabile.</i></p>	<p>Propunerea este legată de regimul vamal de activitate al rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiulești, care erau înregistrați la 31.12.2023, când a intrat în vigoare Codul vamal 95/2021. Art. 427 alin. (6) Cod vamal prevede că acești rezidenți pot opta pentru aplicarea regimului vamal aplicabil până la 31.12.2023 („regimul vechi”) sau pentru regimul vamal instituit de Codul vamal 95/2021 („regimul nou”). În particular, norma prevede că dacă un rezident optează pentru regimul vamal reglementat de Codul vamal 95/2021 acesta se va aplica întregii activități a rezidentului în PILG. Cu alte cuvinte, opțiunea parțială pentru regimul nou nu este posibilă.</p> <p>Propunerea de modificare urmărește să permită rezidenților menționați să opteze pentru aplicarea regimului special vamal de zonă liberă, reglementat de Codul vamal 95/2021, mărfurilor străine, care sunt parte a operațiunilor de comerț extern și tranzitează prin PILG și/sau sunt păstrate în PILG o perioadă scurtă de timp ca o etapă intermediară a importului în țară sau a exportului cu transport naval a partidelor de marfă acumulate a port pe parcursul unei perioade de timp. Chiar dacă mărfurile în cauză sunt operate în PILG de rezidenții acestuia (întrucât activitatea în PILG este permisă numai rezidenților autorizați), ordonatorii acestor operațiuni nu sunt rezidenții PILG, ci importatorii și exportatorii din restul țării, care aranjează livrarea și transbordarea mărfurilor respective prin PILG, suportând toate costurile aferente. Regimul special de zonă liberă stipulat de Codul vamal 95/2021, conceput pentru a facilita tranzitul mărfurilor străine prin zona liberă fără declarație vamală și fără aplicarea taxei pentru proceduri vamale, se aliniaza cu rolul și obiectivele de activitate ale acestor importatori și exportatori,</p>	<p>Propunerea nu are un impact bugetar, întrucât atât regimul vamal vechi, cât și și regimul vamal nou aplicabile mărfurilor Străine depozitate în PILG în scopul tranzitării au consecințe similare, mărfurile fiind scutite de drepturi de import și export în ambele cazuri. Un efect pe care îl considerăm neglijabil este faptul că la aplicarea noului regim vamal, mărfurile străine tranzitate nu vor</p>



			<p>scutindu-i de eforturi și cheltuieli de declarare vamală. În acest sens, aplicarea regimului nou acestei categorii de mărfuri, este benefică din toate punctele de vedere.</p> <p>Totodată, cu privire la orice alte activități și mărfuri operate, rezidenții PILG ar trebui să poată menține opțiunea pentru regimul vechi. Propunerea de modificare urmărește să facă posibilă o asemenea opțiune pentru aplicarea noului regim vamal pentru mărfurile de o anumită categorie, fără a afecta opțiunea generală pentru regimul vechi.</p> <p>Această propunere derivă din faptul că PILG combină trăsăturile unei zone de antreprenariat și de activitate investițională cu regim facilitat (pentru care este justificată menținerea pentru rezidenți a regimului vamal vechi, în conformitate cu normele art. 12 al Legii 8/2005 cu privire la garanțiile de stat), cu cele ale unui nod de transport și logistică care are rolul de a asigura (prin rezidenții săi) transbordarea și depozitarea portuară provizorie a unui mare volum de mărfuri străine ce aparțin terților importator/exportatori, nerezidenți ai PILG, și care au o destinație finală în afara PILG (destinație la care își primesc statutul vamal definitiv) și care se află în custodia rezidentului PILG doar pentru scurt timp, nefiind supuse unor operațiuni ce au relevanță din punct de vedere a normelor vamale și fără ca rezidentul să obțină asupra lor vreun drept de proprietate sau dispoziție. Pentru această categorie de mărfuri este justificat ca rezidenții PILG să poată solicita aplicarea regimului vamal special de zonă liberă conform Codului vamal 95/2021, care simplifică semnificativ procedurile și formalitățile vamale, întrucât nu cere depunerea declarației vamale, în comparație cu regimul vechi, care supune declarării vamale toate mărfurile introduse sau scoase din Portul Internațional Liber Giurgiulești. Propunerea urmărește acest scop, asigurând, totodată ca dreptul rezidenților de a aplica regimul vechi pentru alte activități desfășurate în PILG să nu fie afectat.</p> <p>Nu au fost identificate impedimente de principiu sau tehnice pentru ca rezidenții PILG să aplice regim nou mărfurilor străine depozitate provizoriu în PILG în calea lor spre destinația finală, chiar dacă pentru restul activităților lor (realizarea proiectelor investiționale și propriile procese operaționale în interiorul PILG) și pentru mărfurile asociate acestor activități ar opta pentru regimul vechi. Din contră, o astfel de aplicare modulară a vechilor și noilor regimuri vamale pare să aducă doar beneficii, întrucât asigură respectarea garanțiilor de stat acordate rezidenților PILG, și, pe de altă parte, ia în considerație necesitățile adevăratelor părți interesate (importatorii și exportatorii de mărfuri) în operațiunile de comerț extern realizate prin PILG, scutindu-i de cheltuielile financiare, umane și temporale legate de</p>	<p>mai fi supuse taxei pentru proceduri vamale.</p>
--	--	--	--	---



			necesitatea depunerii declarației vamale pentru mărfurile ce sunt tranzitate sau depozitate temporar în PILG, atunci când rezidentul PILG cu care colaborează a optat pentru regimul vechi pentru propriile activități.	
23	Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Anexa 1, poziția 1.6¹	<p>Se propune următoarea modificare a poziției 1.6¹:</p> <p>1.6¹. Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale din activitatea practică în anul fiscal precedent depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6.</p> <p>Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală.</p> <p>Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune.</p> <p>Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat.</p> <p>Tot aici, se propune completarea cu poziția 1.6² care va avea următorul conținut:</p> <p>1.6². Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, ale căror venituri anuale din activitatea practică în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6.</p> <p>Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală.</p> <p>Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune.</p>	<p>În esență, se propune ca subiecții ce practică o profesie liberă în domeniul justiției, care au venituri mai mici decât salariul mediu pe economie (13.700 lei/lună) – să plătească suma fixă mai mică (la fel ca titularii de patentă și întreprinzătorii individuali) - în schimbul pensiei pentru limita de vârstă și a ajutorului de deces iar subiecții ce practică o profesie liberă în domeniul justiției, care au venituri mai mari decât salariul mediu pe economie să plătească suma fixă mai mare - în schimbul tuturor tipurilor de prestații de asigurări sociale</p> <p>Astăzi, toți subiecții ce practică o profesie liberă în domeniul justiției plătesc suma mai mare, indiferent de nivelul de venituri. Modificare propusă promovează interesele subiecților ce practică o profesie liberă în domeniul justiției cu venituri mai mici decât salariul mediu pe economie.</p>	



24	Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Anexa 3	<p>Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.</p> <p>1) Se propune următoarea ajustare a pct. 21:</p> <p>21) veniturile din gestionarea proprietății (dividende și plăți asimilate, procente, drepturi la cotele de participare);</p> <p>2) Se propune următoarea modificare a pct. (39): „(39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;”.</p>	<p>1) Redacțional;</p> <p>2) Această normă se propune pentru excluderea impozitării cu contribuții sociale la utilizarea tichetelor de masă. Norma dată împreună cu limitarea la salariu minim va duce la micșorarea fenomenului achitării salariilor în plic. Studiul efectuat la comanda AMCHAM a confirmat fapt că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizare tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comerțanți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale.</p> <p>Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul, că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior.</p> <p>În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masa nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă a fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de Stat care a adus la combaterea fenomenului ”piețelor centrale” cu utilizarea la scară largă deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariați au început să viziteze rețelele de magazine.</p> <p>Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune. Pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din simplu motiv, lipsa de buget.</p>	
----	---	---	--	--



			Mai mult, în contextul pandemiei, tichetele de masă au constituit un suport important pentru persoanele aflate în dificultate financiară în virtutea stagnării activității economice.	
25	Legea nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă, Art.4	<p>Se propune următoarea redacție a art. 4:</p> <p>Articolul 4. Valoarea nominală a tichetelor de masă</p> <p>(1) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 70 100 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.</p> <p>(2) Angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la alin.(1) fiind nedeductibilă în scopuri fiscale.</p> <p>(3) Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la alin.(1), se indexează anual, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de către Guvern. Indexarea are loc după următoarea formulă - valoarea nominală maximală a unui tichet de masă va reprezenta 40% din salariul minim pe țară pentru anul calendaristic curent calculată pentru 8 ore de lucru rotunjită până la următorul număr întreg.</p>	<p>Propunem formula care va permite indexarea automată a valorii nominale ale tichetelor de masă reieșind din salariul minim pe țară. Ca exemplu reieșind din salariu minim pe țară pentru anul 2024 reiese că la 01 aprilie 2024 valoare nominală trebuie să reprezinte 95 MDL ($29,58 * 8 * 0,4 = 94,66$ unde 29,58 salariu minim pe țara conform HG nr. 985/2023 <i>(Se stabilește, începând cu 1 ianuarie 2024, salariul minim pe țară în cuantum de 5000 de lei lunar pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în mediu pe lună), ceea ce reprezintă 29,58 lei pe oră).</i></p>	
26	Legea nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă, art. 5. Numărul și valoarea tichetelor de masă	<p>Se propune următoarea redacție a art. 5, alin. (2):</p> <p>(2) Valoarea totală a tichetelor de masă transferată pe contul special, la care salariatul are acces în baza cardului de plata sau altui dispozitiv electronic, utilizat pentru efectuarea platilor cu tichete de masa trebuie să fie egală cu numărul zilelor lucrate efectiv de acesta pe parcursul lunii curente înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.</p> <p>Propunem la alin. (4) substituirea textului „transferată pe cardul de plată” cu textul</p>	<p>Propunerea are scop de clarificare a normei.</p> <p>Propunem plata tichetelor împreună cu plata salariului, în baza zilelor efectiv lucrate în luna curentă.</p> <p>Plata tichetelor în baza zilelor lucrate efectiv de pe parcursul lunii precedente distorsionează baza de calculul pentru indemnizațiile plătite de către CNAS.</p>	



		„transferată pe cardul de plată, dispozitivul electronic”.		
27	Legea nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă, Art.7, alin. (2)	Se propune următoarea modificare a normei: „(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozit pe venit din salariu, precum și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.”	Diminuarea poverii fiscale a întreprinderilor prin excluderea impunerii cu contribuții de asigurări sociale de stat a unui beneficiu acordat salariaților anume pentru evitarea riscului social de boală, diminuarea fluctuației de personal, menținerea unei forțe de muncă stabile, performante și sănătoase la locurile de muncă din Republica Moldova.	
28	Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată Art. 31¹ alin (5)	Se propune următoarea completarea a normei: (5) Plățile din capitalul de stimulare se asimilează dividendelor în sensul Codului Fiscal, dar se achită o dată pe an.	Ajustare redacțională.	
29	Legea nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, art. 4. Sursele de finanțare a prestațiilor de asigurări sociale	Se propune redacția nouă a art. 4 alin. (2 ¹): (2¹) Începînd cu anul 2013, plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(3) din prezentul articol, se efectuează în modul următor: a) primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă se plătesc din mijloacele angajatorului, ale liber profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă. În cazul șomerilor, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat din prima zi; b) începînd cu a șasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă începînd cu prima zi după expirarea celor 15 zile cumulative plătite din mijloacele angajatorului, ale liber profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, indemnizația se	Angajatorul calculează și transferă contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii pentru persoanele angajate în mărime de 24% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații fără plafoane/limite stabile.	



<p>30</p>	<p>Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor</p>	<p>plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.</p> <p>Se propune modificarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.231–237, art.529), cu modificările ulterioare, după cum urmează:</p> <p>1. În tabelul de la capitolul 20: poziția tarifară 2008 70 690 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 581 947 621"> <tr> <td>2008 70 690</td> <td>---- Altele</td> <td>-</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>poziția tarifară 2009 39 590 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 686 947 760"> <tr> <td>2009 39 590</td> <td>----- Care nu conțin zahăr adăugat</td> <td>-</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>poziția tarifară 2009 89 790 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 824 947 865"> <tr> <td>2009 89 790</td> <td>----- Altele</td> <td>-</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>poziția tarifară 2009 90 510 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 930 947 1003"> <tr> <td>2009 90 510</td> <td>----- Care conțin zahăr adăugat</td> <td>-</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>poziția tarifară 2009 90 590 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 1068 947 1109"> <tr> <td>2009 90 590</td> <td>----- Altele</td> <td>-</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>2. În tabelul de la capitolul 20: poziția tarifară 2106 90 200 va avea următorul cuprins:</p> <table border="1" data-bbox="415 1206 947 1442"> <tr> <td>2106 90 200</td> <td>-- Preparate alcoolice compuse, altele decât cele pe bază de substanțe odorifiante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor</td> <td>I alc. 100%</td> <td>0</td> </tr> </table> <p>poziția tarifară 2106 90 590 va avea următorul cuprins:</p>	2008 70 690	---- Altele	-	0	2009 39 590	----- Care nu conțin zahăr adăugat	-	0	2009 89 790	----- Altele	-	0	2009 90 510	----- Care conțin zahăr adăugat	-	0	2009 90 590	----- Altele	-	0	2106 90 200	-- Preparate alcoolice compuse, altele decât cele pe bază de substanțe odorifiante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor	I alc. 100%	0	<p>În vederea asigurării condițiilor favorabile de activitate a producătorilor autohtoni și a unui climat investițional favorabil în Republica Moldova, în anul 2023, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a lansat procedura de revizuire a politicii tarifare la importul materiei prime utilizate în procesul de producere, care nu este disponibilă pe piața internă și nu poate fi importată, în regim preferențial, în cadrul Acordurilor de liber schimb în vigoare. Astfel, după ce companiile din Republica Moldova au prezentat propuneri, însoțite de argumente justificative și cuantificabile, la un șir de poziții tarifare, referitoare la materia primă utilizată în procesul de producere a fost stabilită taxa vamală 0%.</p> <p>Totuși, un șir suplimentar de semi-preparate alimentare, precum cele din tabelul de mai jos, în continuare sunt supuse taxării vamale la importul în țară, chiar și dacă este imposibil de a fi produse local. Reamintim că până la 70% din produsele în care se conțin aceste semipreparate de import ulterior sunt exportate tot pe piața UE unde sunt mai puțin competitive (deoarece în costul de producere participă și taxa la import).</p>	<p>Implementarea prevederilor proiectului elaborat nu necesită careva cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, nu necesită cheltuieli financiare și de altă natură.</p>
2008 70 690	---- Altele	-	0																									
2009 39 590	----- Care nu conțin zahăr adăugat	-	0																									
2009 89 790	----- Altele	-	0																									
2009 90 510	----- Care conțin zahăr adăugat	-	0																									
2009 90 590	----- Altele	-	0																									
2106 90 200	-- Preparate alcoolice compuse, altele decât cele pe bază de substanțe odorifiante, de tipul celor utilizate pentru fabricarea băuturilor	I alc. 100%	0																									



2106 90 590	----- Altele	-	0
-------------	--------------	---	---

poziția tarifară 2106 90 920 va avea următorul cuprins:

2106 90 920	--- Care nu conțin grăsimi din lapte, zaharoză, izoglucoză, glucoză, amidon sau fecule ori care conțin sub 1,5% grăsimi din lapte, sub 5% zaharoză sau izoglucoză, sub 5% glucoză, amidon sau fecule	-	0
-------------	--	---	---

poziția tarifară 2106 90 980 va avea următorul cuprins:

2106 90 980	----- Altele	-	0
-------------	--------------	---	---

Materie primă utilizată în procesul de producere care nu poate fi produsă în Republica Moldova

Poziția tarifară	Produsul
2008.70.690	Piure banana 21-24%
	Piure mango 28%
2009.39.590	Suc concentrat de lamie T-1104
2009.69.190	Suc de poama alba concentrat 68% brix
2009.69.510	Suc concentrat de struguri 65%
2009.89.790	Suc concentrat de rodii 49.5%
2009.90.510	Amestecuri de sucuri brix 57%
2009.90.590	Amestecuri de sucuri brix 56%-59%
2106.90.200	Preparate alcoolice compuse din succ concentrat de portocale brix 61.90%
2106.90.590	Preparate compuse nealcoolice - baza de ananas
2106.90.920	Preparate alcoolice compuse duc concentrat de portocale brix 61.85%
	Baza portocale 1:33
	Baza portocale 65%
	Baza ananas
	Compaund capsuni 1:100
	Compaund mango 1:100
	Compaund mango-anan1:100
	Compaund mere-cocaz1:100
	Compaund mere-visine54.4
	Compaund merisori 1:100
	Compaund multifruct1:100
	Compaund pom padure1:100
	Compaund portocale 1:100
	Compaund rodie 1:100
	Compaund struguri 1:100
Compaund zmeura48-49	

Astfel, propunem ca la pozițiile tarifare prenotate să fie diminuată taxa vamală la import.

Drept urmare, modificările respective vor contribui la crearea condițiilor avantajoase pentru procurarea materiei prime de pe piețele alternative, reducerea riscului de dependență de o singură piață de aprovizionare, prețuri



			mai avantajoase pentru produsele finite și sporirea dezvoltării industriei de prelucrare.	
31	Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17.03.1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, pct. 3¹ și anexa 1	Se propune completarea punctul 3 ¹ cu următoarele aliniate: 3 ¹ Formularele polițelor de asigurare, cu excepția Certificatelor de asigurare „Carte Verde”, vor fi imprimate de către asigurători, de sine stătător, din sistemele informaționale proprii ale acestora sau din Sistemul Informațional de Stat RCA Data. Semnele de protecție se stabilesc de către asigurători conform necesităților și posibilităților proprii. Polițele de asigurare vor conține elementele obligatorii prevăzute în art. 19 din Legea contabilității și raportării financiare și alte elemente stabilite de Codul civil și legea cu privire la asigurări. Înregistrarea și evidența polițelor de asigurare se ține separat pe clase de asigurări, iar numerotarea va fi atribuită conform registrelor de înregistrare a contractelor prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. I. Completarea anexei nr.1 cu punctul 10) Polițele de asigurare emise de asiguratori.	Prin aceasta inițiativă se urmărește anularea obligativității de emitere de facturi pentru serviciile de asigurări. Polițele de asigurare întrunesc toate cerințele față de blanchete, serviciile nu includ TVA, deci nu ar fi impact bugetar, etc.	
32	Lege Nr. 1054/2020 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal	Se propune eliminarea ultimei propoziției în alin. (5) Operațiunile de import-export efectuate de către agenții economici aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar se realizează în modul aprobat de Guvern.	-Producătorii locali a mărfurilor accizabile (partea dreaptă a Nistrului) sunt defavorizați față de importatori, care nu achită accize la vamă pentru marfa importată direct către partea stângă a Nistrului. Ca rezultat indirect sunt favorizați importatorii în detrimentul producătorilor locali care își doresc să vândă în partea stângă a Nistrului.	Pozitiv
33	Hotărârea Guvernului nr.469 din 24.05.2005 pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical	Se propune următoarea redacție a pct. 2. 2. Certificatul reprezintă un formular-tip unic, aprobat în modul stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ce reprezintă temei pentru stabilirea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și maternitate și se eliberează de prestatorii de servicii medicale care efectuează		



		<p>expertiza incapacității temporare de muncă în conformitate cu legislația.</p> <p>Certificatul se eliberează pentru prezentare la locul de muncă. Datele din certificat se transmit electronic angajatorului și Casei Naționale de Asigurări Sociale, conform ordinului ministrului sănătății, muncii și protecției sociale, în scopul stabilirii și plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal.</p>		
34	<p>Ordin MF nr. 118 din 28.08.2017 cu privire la aprobarea formularului „Factura fiscală”, Capitolul II, Completarea facturii fiscale la livrarea mărfurilor, punct 28.</p>	<p>Eliminarea obligației de semnare și ștampilare a facturilor fiscale emise în baza avizului de însoțire a mărfii. Se propunem, completarea cu următorul aliniat: „La livrarea mărfurilor în bază de aviz de însoțire a mărfii, semnătura beneficiarului pe exemplarul facturii fiscale a furnizorului nu este obligatorie”.</p> <p>În e-factura, facturile de vânzare a mărfii emise pe ciclul scurt (semnate doar cu semnătura digitală a vânzătorului) vor avea statut de facturi finalizate, fără obligația de a fi transmise în original cu semnăturile olografe.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Conformarea fiscală este asigurată prin documentarea livrărilor efectuate cu avizul de însoțire a mărfii / actul de primire predare, care este semnat și confirmat de ambele părți. Prețul aplicat este agreat contractual. În acest caz, semnarea facturii fiscale de ambele părți este o dublare a documentării, care îngreunează procesul economic;• Modificarea va eficientiza procedura de înregistrare a facturilor fiscale, va reduce costurile aferente serviciilor de curierat pentru furnizori;• Această practică este utilizată eficient în România și alte state Europene.	
35	<p>Hotărârea Guvernului nr. 693 din 11.07.2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, pct. 52</p>	<p>Se propune modificarea conținutului punctului 52 din HG nr. 693/2018, după cum urmează: „52. Documentele ce confirmă primirea delegațiilor (reprezentanțelor) sunt:</p> <p>1) ordinul conducătorului întreprinderii, emis în baza înțelegerilor prealabile ale părților (programelor, acordurilor, scrisorilor, faxurilor etc.), în care se menționează componența delegațiilor, scopul, programul și termenul vizitei;</p>	<p>Întrucât cheltuielile de reprezentanță sunt permise spre deducere în scopuri fiscale în mărime limitată din venitul brut, propunem modificarea art. 24 CF și a prevederilor HG nr. 693/2018 prin simplificarea procedurii de documentare a cheltuielilor de reprezentanță și propunem oferirea posibilității pentru agenții economici să stabilească pe cont propriu documentele necesare, conținutul acestora pentru justificarea cheltuielilor de reprezentanță în dependență de necesitățile interne de informații. În situația în care compania are multe cheltuieli de acest fel, documentarea lor pentru deducerea în scopuri fiscale solicită mult timp și efort. Pentru fiecare reprezentanță este necesară întocmirea unui ordin în care să fie specificată componența delegațiilor, scopul, programul, termenul precum și întocmirea unui raport cu privire la rezultatele vizitei și cheltuielile efectuate.</p>	



		<p>2) informațiile referitoare la rezultatele vizitei și darea de seamă asupra cheltuielilor efectuate, justificate documentar</p> <p>4) Pentru asigurarea confirmării cheltuielilor de reprezentanță se va asigura dispunerea ambelor categorii de documente din cele menționate în prezentul punct.</p> <p>urmează să fie stabilite de fiecare companie în dependență de necesitățile informaționale interne. Conținutul acestor documente urmează sa fie reglementat în Politica de contabilitate a companiei."</p>		
36	Ordinul MF nr. 60 din 29.05.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind inventarierea	<p>Se propune următoarea redacție a pct. 14, 5) Comisia centrală:</p> <p>5) examinează explicațiile primite în scris sau în format electronic, de la gestionari, la care s-au constatat lipsuri și/sau plusuri, bunuri deteriorate, precum și alte nereguli și/sau fraude și prezintă propuneri privind modul de compensare a lipsurilor depistate și prejudiciilor cauzate în urma deteriorării bunurilor.</p> <p>Se propune excluderea ultimei propoziții de la pct. 18, 3): <i>În caz de întrerupere a inventarierii (la prânz, pe timp de noapte, din alte motive), documentele întocmite de comisia de inventariere rămân în cadrul subdiviziunii inventariate, în fișiere, casete, dulapuri etc. încuiate și sigilate.</i></p> <p>Se propune următoarea modificare la pct. 28:</p> <p>28. Listele de inventariere se întocmesc pe subdiviziuni și bunuri în două exemplare, un</p>	<p>Propunerea constă în menționarea faptului că listele , declarațiile și procesele-verbale pot fi în format electronic și semnate electronic.</p> <p>Inventarierea deja se efectuează cu dispozitive speciale tehnice.</p>	



		exemplar pentru gestionar, al doilea exemplar pentru comisia de inventariere și se semnează pe fiecare filă de membrii comisiei de inventariere și de gestionar.	În cazul semnării cu semnătura electronică nu este necesară semnarea pe fiecare filă	
--	--	--	--	--